

זה לא מרגיז

הצרכניה

קמה המדינה. אנו יודעים כמדינה נאורה ומתקדמת בקרב אומות העור למ. ואולם יש בארצנו עדיין נקודות מספר השרויות בחשכת ימי הביניים.

בקרתי באחת הנקודות הללו. הנ קודה כלולת מספר בתים וכמה כביר שים ומזכירה אחוה פיאודלית ומדוע? אדם אחד הוא בעל המקום. אותו אדם הוא גם מוכתר המושבה. הוא הקים ועד ומנה עצמו יו"ר הועד. הוא אף הגבאי הראשי של בית-הכנסת במ- קום. קבל על עצמו את הספקת התח- בורה למקום. לפני חדשים מספר מנה את עצמו למפקח על המזונות במקום (הממשלה הסכימה).

כאות תודה פתח במקום "צרכניה". הממשלה נהנתה מאד, אולם אף הוא נהנה כיוון שהרווחים נגרפים לכיסו. וכיצד קוראים ל"צרכניה" זו תושבי המקום? הם קוראים לה: "הצרכניה של המיליונר!"

הבדיחה - ומחירה

בקרתי לפני ימים מספר אצל סוכ- נות לתיווך. שמעתי את המתווך סח לפני אנשים מספר:

"בשביל העסק הזה אני מקבל כך וכך אחוזים. בשביל דירה זו, כך וכך אחוזים. בשביל קרקע זו כך וכך אחוזים. וכעת אספר לכם בדיחה..."

קפץ אחד הנוכחים:

"חכה רגע! את הבדיחה ספר, אולם אחוזים אל תבקש!"

אשף

שער מחודש ש"ו

טבצ'ניה

מ ו נ ע
נ ש י ר ה
מ ר ח י ק
ק ש ק ש י מ

40 שנות נסיון של הרוקח

טבצ'ניה

ח ל א ב י ב

רחוב הסלך ג'ורג' 54
פיוח דיננף, סל. 2963
אוסובוס: 21 20 13 8 6 5

אין אלא סניפים!
להשיג בכל הארץ

ע ל י ל
(שלך ושל אחרים)
י ל
ח י ו ב י ו ש ל י ל י
ב ח י ר ת מ ק צ ו ע
(נחוח כשרונותיך)

ע"ס בדיקה מדעית פסיכולוגית
וגרפולוגית פרנולוגיה וכירומנטיה

ס פ י כ ז ג ר ס ו ל ד נ

פרופ' מריאן

רח' אלנבי ת"א 11
(7-4, 1-10) 11

בל נתפס להפרזה

מאת זאב בן-שלמה, ירושלים

אולם, וכאן מתחיל לדעת הויכוח. בל ניתפס להפרזה. בל נעשה מזה שיטה פוליטית, או השקפת עולם. "האורינטציה על אסיה" כפי שמגדירים אותה היום, מיוסדת על ההנחה שמדינות אסיה או גושי המדינות הם המעצמה העולמית של מחר. ודבר זה טוען עדיין הוכחה.

קיימת אסכולה אסיאתית בציונות. היא נוצרה בשלהי מלחמת עולם הראשונה, שרשרה נעוצים באכזבה העמוקה מאירופה. עריסתה עמדה באירופה המרכזית, שם גם פעלו דובריה ומנהיגיה. שלוחתה העיקרית בארץ התערה לתוך האידיאולוגיה הדור-לאומית של "השומר הצעיר", צורתה הקיצונית הייתה "ברית-שלום". היתה מהדהדים עתה באופן בולט באפנה חדשה זו. הערצה של גנדי, האיש שאין אנו יכולים להעריכו כראוי בדיוק כמו שאנגלי איננו מסוגל לתפוס את התר- פעה של בעל שמיטוב, למשל, שרווחה בחוגים האלה לפני חצי יובל שנים, — הערצה זו עברה לתוך גלגול חדש, והיא קידה להודו "מנהיגת אסיה" כדברי ראש ממשלתה ניהרו.

מכאן גם שאני מטיל ספק באי-מיתות המוחלטת (לא היחסית) של הדברים שנאמרו שחץ ההיסטוריה משנה את כיוונו. כי אם כתר של מעצ- מה מנהיגה יעבור לאינו שהיא מדינה באסיה הרי באותה מידה תחדל זו להיות אסיאתית ותיהפך לאירופית במ- הותה, ורושת וממשיכת המסורת של תרבות המערב השוקעת.

מדברים על מיווג? מסופקני אם יש כאן מה למוג. מסופקני מה יכול להציע הצד שכנגד, — אסיה, זולת חומר גלמי ליצירה תרבותית חדשה.

כלום לא מוטב שהמדברים על מיווג כזה יעקבו אחרי הנסיונות שני עשו עמי אסיה עצמם?

הנה יאפאן, המדינה שרכשה לעצמה את הציוויליזציה האירופית, על מנת להגן בנשקה על ערכיה התרבותיים והמוסריים האסיאתיים. השינוטואיום היאפאני (קשה לקרוא לאידיאולוגיה דתית-מיסטית זו לאומיות, שהיא מושג מערבי טהור) התגלגל לטוטליטריות עבדנותית, המשיך בשיתוף-פעולה עם הנאצים וסיים בהירושימה.

ואילו טורקיה, קיבלה לא רק את הציוויליזציה האירופית אלא גם מנסה בהצלחה ניכרת לרכוש לעצמה את ערכיה הרוחניים.

סין הקומוניסטית, אם תצליח להתגבר על קשייה הפנימיים, תהיה אסיאתית במידה כה מעטה כמו סבירד- לובסק או ולדאיוסטוק... הודו ואר- צות ערב עדיין חיות תחת קליפה תרבותית-פסיכולוגית עבה של ימי הביניים שלהם ושום ניצנים של השפ- עות אירופיות אינם יכולים לשנות את הדבר הזה, חוץ ממהפכה פנימית עצומה בנוסח קימל אטאטורק, שאצי- למ לא באה עדיין, ואין אנו יודעים מתי תבוא.

ובסיכום: מוטב שנמשיך בטיפוח כוחנו ותרבותנו תוך הישוף ופתוח הדרגתי ואורגני של ערכינו המקוריים, תוך מדיניות נבונה וריאליס- טית, מאשר להתמסר להזיות "אסיא- תיות" התלויות על בלימה, ושום דבר לא יעניקו לנו זולת אשליה.

בה מסיימים אנו את משאל אסיה- אירופה. לא יכולנו ופרסם את כל התשובות ועם קוראינו — הסליחה.

השאלה "אירופה או אסיה" כמה וכמה פנים לה ורב הטשטוש ועירובוב המושגים שנרקם סביב כל אחד מהם. ננסה לסקרם בקצרה. אנחנו חיים באסיה מבחינה גיאור- גרפית. אולם בל נסחף למוסכמות: רמת האירן היתה מישור דברי הימים גבול ו"חומה-סינית" הרבה יותר מא- שר מדבר סיני. אקלימנו, צמחייתנו וחקלאותנו דומים הרבה יותר לאלה שבמצרים ובטונס מאשר להודו, סין או ליבט. אם באסיה אנחנו, אל לנו לשכוח כי באותו טריזון של אסיה אנו נמצאים, אשר נתקע בין אפריקה ואירופה. הים הגדול של אבותינו, ים-התיכון, היה מימים ימימה דבק חזק מאוד, שקשר את חופיו האירור- מיים אסיאתיים ואפריקאיים, במסחר, תעשיה ותרבות.

בבחינה פוליטית, — גם דבר זה אינו טוען ויכוח. ידוענו מושטת לשלום לקרוב ולרחוק, כפי שנאמר לא פעם. ואם הודו, מדינה בעלת משקל דומי- ציאלי גדול, מחזירה ידיות תחת ידיות, מובן שיש לראות בכך הת- קדמות וצעד חיובי.

התרבות בחלק עולם זה, שהיה פעם מוצף עובדי אילים, ותפקיד זה ביי- דינו למלא גם עתה, אך לא כנציג אירופה אלא כנציגה וגאונה של התר- בות האסייתית דווקא. — ישררה בעולם עוד לפני היווסד ממלכות המ- ערב; והרי לפי האמת, קיבלה אירור- פה את יסוד תורת היפה והטוב שלה — מהמזרח. ובל נשכח, שהרבה תרמו היהודים לקידום ההשכלה בתפוצות גלותם הארוכה; ודוגמת של אינשטיי- נים במדע, ביקונספילדים במדיניות ורוטשילדים בכלכלה — היו למכביר; היהודים נתנו מיטב כוחם וכשרונם לזרים, ועוד יצטרכו, אלה הנשארים לעת עתה בגולה, לעשות כן זמן לא מועט. — אולם אנו בשוטבו ליש- ראל, נחוש התרבות שבנו כדבר של- נו בעיקרו, ונוסיף להתקדם בה בסיוע מלומדינו בגולה. אין כל הצדקה לכך, שניפול ברוחנו נוכח הישגי אירופה, — כי יודעים אנו, שהמטרה הנכספת ביותר: השלום — לא הושגה שם. דור דור ומלחמותיו העקובות מום; עמי אירופה במאה העשרים אינם נופ- לים מעמי הקדם של אסיה בתאוות ההרס שלהם; הבדל ביניהם הוא אך בזאת, שאירופה שכללה והולכת ומשכללת כלי-המשחית שלה, עד שה- גיעו בה לייצור נשק, שאף לשמעו יתחלחל לבנו.

תפקידנו: ליצור כאן בסיס לקיד- מה למען השלום — הצריך להיות ראש מאחינו; על מדינתנו לעזור לשכניה הערבים בראש וראשונה בהרמת מוט- ריותם, שתביא להבנה מלאה בינינו. בשטח הטכני — עלינו לעזור בראשור- נה לעצמנו; ובמדיניותנו, חשוב מאוד להדק הקשרים עם הודו, טורקיה וכ- דומה — ארצות אסיה הגדולות.

בסיכום הדברים: מטרנתנו צריכה להיות להרים, כאסייתים, את קרן אסיה בעיני העולם, על ידי היו- תנו סמל האחוה והקידומה, ועם הפי- צנו תורה זו לקרוב ולרחוק, — כי הרי סוף-סוף לא השם עיקר אלא המעשה; נדגול נא ב"אסיה מתקדמת" ונאמת הפסוק: "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים".

יוסף הצרפני, ירושלים

נדגול ב"אסיה מתקדמת"

"פני ישראל לאירופה או לאסיה?" — סבורני, שכאשר באים לדון בשאלה חשובה ואקטואלית זו, מן הראוי — למען ליבון העניין — לציין תחילה את שני הלכיהרות העיקריים: הרווחים בקרב הציבור בארץ. האחד — זה המצדד ב"מערביותנו", ורק בה, — מושפע מהדרגה הגבוהה של תרבות רוחנית וטכנית כאחד, שהכל מודים, כי דווקא אירופה מחוננת בה, יעיר- מת אסיה המפגרת במידה מרובה; חסדי-אירופה אלה, שואפים לראות בישראל אי-תרחוב מערבי בתוך ים המזרח הנחשל, — הואיל ולדעתם אין בשאלה הנוונה חשיבות אלא לצד הר- מה התרבותית, ותו לאו. לעומתם — התומכים בפנייתו למזרח האסייתי דווקא, באים בנימוקים היסטוריים-סני- טימנטליים, בצירוף העובדה הידועה לכולנו, שלמרות הכל, — עם שמי אנחנו ובמזרח מקומנו, ולכן עלינו להסתגל, במידת האפשר, לתנאי החיים שלו.

לאמיתו של דבר, צודקות שתי האס- כולות. כי אמנם תרבות ימינו — משב- נה באירופה; וכן בעלת משקל היא העובדה, שרוב רובו של עמנו מעורה מזה דורות רבים בחייה ותרבותה של אירופה, — אולם בצדק יטענו האחרים, שהאיל ואסיה מחצבי- תנו ומולדת דתנו היא — עלינו לה- זור מחיק אמנו החורגת לחיק היר- תנו.

אולם אני כשלעצמי אינני מחסידי אותו זרם שלישי הקיים בצבורנו, הפוסח על שתי הסעיפים וסבור שעי- לינו לשמש מעין מתווך ומגשר בין שני חלקי העולם המנוגדים. מאז ומעולם שימש עמנו כנציג

קשת

KESHET

הידוע לך על האיכות המשובחת של עבודת קשת?

קשת מנקה וצובעת

מאת פוטו ברנר תבכש איך במצלמה להשתמש

בקנות מצלמה, חלקים, פילמים, פלטות, נייר וכו', עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. בתור בית מסחר ראשון במקצוע, פיתוח, העתקות, הגדלות, מכירה, קניה, החלפה. פיתוח מיוחד של פילמים קטנים.

(EXTRA FINE GRAIN)

טלפון 4137

פוטו ברנר

חיפה והחלוטן 31

פנת השפירא 4137